

|                                                                                                                                                                                                                     |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Uwagi wstępne . . . . .                                                                                                                                                                                             | 3   |
| Prehistoria nauki . . . . .                                                                                                                                                                                         | 5   |
| Starożytność . . . . .                                                                                                                                                                                              | 10  |
| Bliski Wschód . . . . .                                                                                                                                                                                             | 10  |
| Osiągnięcia naukowe Egiptu . . . . .                                                                                                                                                                                | 10  |
| Osiągnięcia naukowe Mezopotamii . . . . .                                                                                                                                                                           | 16  |
| Rola innych ludów Wschodu . . . . .                                                                                                                                                                                 | 23  |
| Grecja i Rzym . . . . .                                                                                                                                                                                             | 23  |
| Ogólny rzut oka na dorobek kulturalny Greków . . . . .                                                                                                                                                              | 23  |
| Epoka helleńska . . . . .                                                                                                                                                                                           | 25  |
| Sytuacja uczonych i organizacja nauki . . . . .                                                                                                                                                                     | 25  |
| Podróże naukowe . . . . .                                                                                                                                                                                           | 29  |
| Osiągnięcia naukowe okresu archaicznego . . . . .                                                                                                                                                                   | 29  |
| Matematyka 30, Astronomia 33 . . . . .                                                                                                                                                                              |     |
| Myśl filozoficzna w okresie attyckim, czyli klasycznym . . . . .                                                                                                                                                    | 35  |
| Nauki szczegółowe w okresie attyckim . . . . .                                                                                                                                                                      | 48  |
| Matematyka 48, Astronomia 51, Fizyka 52, Biologia 54, Medycyna 60,<br>Psychologia 63, Polityka i ekonomia 65, Historia 69 . . . . .                                                                                 |     |
| Epoka hellenistyczna . . . . .                                                                                                                                                                                      | 76  |
| Ogólne wprowadzenie w epokę . . . . .                                                                                                                                                                               | 76  |
| Sytuacja nauki i uczonych . . . . .                                                                                                                                                                                 | 79  |
| Rola Rzymu w nauce. Sytuacja nauki w okresie rzymskim . . . . .                                                                                                                                                     | 84  |
| Myśl filozoficzna . . . . .                                                                                                                                                                                         | 87  |
| Nauki szczegółowe . . . . .                                                                                                                                                                                         | 92  |
| Matematyka 92, Astronomia 102, Fizyka 106, Chemia i alchemia 108,<br>Technika 109, Geografia 112, Nauki biologiczne 115, Medycyna 117,<br>Filologia 121, Historia 125, Polityka i ekonomia 136, Prawo 138 . . . . . |     |
| Erudyci, polihistorycy, encyklopedyści antyku . . . . .                                                                                                                                                             | 141 |
| Średniowiecze . . . . .                                                                                                                                                                                             | 143 |
| Sytuacja nauki i uczonych w średniowieczu . . . . .                                                                                                                                                                 | 144 |
| Bizancjum oraz kraje kręgu islamu . . . . .                                                                                                                                                                         | 144 |
| Południowa, zachodnia i środkowa Europa . . . . .                                                                                                                                                                   | 148 |
| Chrześcijaństwo, Kościół, klasztory . . . . .                                                                                                                                                                       | 149 |
| Filozofia i pogląd na świat . . . . .                                                                                                                                                                               | 150 |
| Uniwersytety . . . . .                                                                                                                                                                                              | 152 |
| Królowie, Mecenat królewski . . . . .                                                                                                                                                                               | 155 |
| Technika i wynalazki . . . . .                                                                                                                                                                                      | 158 |
| Rozwój nauki w średniowieczu . . . . .                                                                                                                                                                              | 160 |
| Cesarstwo Bizantyńskie . . . . .                                                                                                                                                                                    | 160 |
| Kraje europejskie kultury łacińskiej w okresie wczesnego średniowiecza . . . . .                                                                                                                                    | 164 |
| Encyklopedie . . . . .                                                                                                                                                                                              | 164 |

|                                                                                                                                                                     |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Nauki szczegółowe . . . . .                                                                                                                                         | 168 |
| Matematyka i nauki przyrodnicze 168, Historia 169, Nauki społeczno-<br>-ekonomiczne 171                                                                             |     |
| Państwo arabskie . . . . .                                                                                                                                          | 172 |
| Osiągnięcia naukowe . . . . .                                                                                                                                       | 173 |
| Matematyka 173, Astronomia 175, Fizyka 176, Alchemia 177, Nauki<br>biologiczne 178, Medycyna 178, Geografia 180, Historia 181, Filologia<br>i encyklopedie 183      |     |
| Kraje europejskie w okresie średniowiecza dojrzałego . . . . .                                                                                                      | 184 |
| Wpływ nauki arabskiej i akcja przekładowa . . . . .                                                                                                                 | 184 |
| Szkola w Chartres . . . . .                                                                                                                                         | 187 |
| Empiryści wieków średnich . . . . .                                                                                                                                 | 189 |
| Encyklopedie . . . . .                                                                                                                                              | 192 |
| Rozwój nauk szczegółowych . . . . .                                                                                                                                 | 196 |
| Matematyka 196, Astronomia 199, Fizyka 201, Alchemia 204, Geo-<br>grafia 205, Nauki przyrodnicze 207, Medycyna 211, Nauki humanisty-<br>czne i społeczno-prawne 213 |     |
| Bibliografia . . . . .                                                                                                                                              | 227 |
| Indeks osobowy . . . . .                                                                                                                                            | 229 |